

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2024

ՀՈՒՆՎԱՐ - ՓԵՏՐՎԱՐ

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՄԱ 3

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդա՛ յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող ես դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարելի է օգտագործել սևագրության համար:
Ուշադիր եղի՛ր պատասխանների ձևաթուղթը լրացնելիս.

- ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներում քո ընտրած տարբերակի համարին համապատասխանող վանդակում դի՛ր X նշանը (միևնույն սյունակի մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ),
- 33-38-րդ և 67-69-րդ առաջադրանքներում՝ յուրաքանչյուր առաջադրանքի համապատասխան համարների տակ, դի՛ր X նշաններ:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Համարակալված բառերում բաց թողած տառերը (տառակապակցությունները) պատասխանների ո՞ր շարքում են ճիշտ նշված:

Հո-եկան(1) սաստիկ խ-ովքի(2) պահերին Սմբատը որև-(3) կերպ սիրտը թեթևացնելու պահանջ էր գգում: Մինչ այժմ նա, ա-փոփված(4) ինքն իր մեջ, ասյրել էր հեռվում: Այս նոր միջավայրում ոչ ոք չէր ներում նրա անուղղելի սխալը: Մոր ու քրոջ՝ հարսին վար-արեկող(5) բողոքները գ-գռում(6) էին այն զգացումները, որոնք Սմբատը թմրեցրել էր ի-ը(7) տարի շարունակ: Չունեի ուղղամիտ ընկեր, և դա ստիպում էր հուսախա-(8) փախչել մարդկանցից՝ որոնելով մի անդո-ավետ(9) անկյուն:

- 1) 1-գ, 3-է, 5-կ, 9-րր
- 2) 1-գ, 6-ր, 7-նն, 9-րր
- 3) 2-ռ, 5-կ, 6-ր, 8-փ
- 4) 2-ռ, 4-մ, 7-նն, 8-ր

2 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի բաղադրիչներն են գրվում գծիկով:

- 1) աչքով(ունքով), անցած(գնացած), հույս(ապավեն), ալ(կարմիր)
- 2) այստեղ(այնտեղ), դեփ(դեղին), փոքր(ինչ), ռուս(հայկական)
- 3) բառ(մասնիկ), օրոր(շորոր), արյուն(քրտինք), դեմ(հանդիման)
- 4) գոռում(գոչյուն), ցուցահանդես(վաճառք), չորս(հինգերորդ), ամառ(ձմեռ)

3 Ո՞ր շարքի բաղադրյալ հատուկ անունների բոլոր բաղադրիչներն են գրվում մեծատառով:

- 1) ՆԵՐՔԻՆ ԿԱԹՆԱՂԲՅՈՒՐ, ԼԱԶԱՐՅԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆ, ՏՈՐՔ ԱՆԳԵՂ
- 2) ՍՈՂՈՄՈՆ ԻՄԱՍՏՈՒՆ, ՌՈՒՄԱՍՏԱՆԻ ԴԱՇՆՈՒԹՅՈՒՆ, ՏԵՐ ԹԱԴԵՎՈՍ
- 3) ՓՈՔՐ ԱՍԻԱ, ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՎՈՐԻՉ, ԱՇՈՏ ԵՐԿԱԹ
- 4) ՏԻԳՐԱՆ ՄԵԾ, ՊԱՐՄԻՅ ԾՈՅ, ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ՏԱՎՐՈՍ

4 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում գաղտնավանկ կա:

- 1) սկզբնապատճառ, նստակյաց, միակտուր, դյուրընթեռնելի
- 2) փոխատվություն, անընդհատ, թրթուր, հետաքննիչ
- 3) սղոցածուկ, տնտեսվար, ատենադպիր, պտտահողմ
- 4) թռչնորս, խնձորուտ, մեղրամոմ, առտնին

5 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում հնչյունափոխություն կա:

- 1) երգչախումբ, լճացում, ձմադիկ, երանգապնակ
- 2) այգեպան, ձվածե, վճարունակ, դատրիկ
- 3) կթվոր, տնական, սնամեջ, ընչաքաղց
- 4) ձեղնահարկ, արնագույն, բոպեական, վշտաբեկ

6 Ո՞ր շարքի ոչ բոլոր բառերն են իրար հոմանիշ:

- 1) անհաստատ, խախուտ, անկայուն, հեղհեղուկ
- 2) արյունահեղություն, սպանդ, նախճիր, եղեռն
- 3) գարհուրել, սուկալ, սարսափել, ահաբեկվել
- 4) շավիղ, կածան, արահետ, բացատ

7 Ո՞ր շարքի բոլոր բառազույգերն են կազմված հականիշներից:

- 1) թեժ-մարմանդ, փոքրոգի-վեհանձն, կանխիկ-անառիկ
- 2) պարսավել-դրվատել, հանդուզն-վեհերոտ, գտարյուն-անխառն
- 3) չոր-տամուկ, համեստ-անպատկառ, բանադրել-անիծել
- 4) գաճաճ-աժդահա, առինքնել-վանել, մշակովի-խոտայան

8 Ո՞ր տարբերակում դարձվածքի իմաստի սխալ բացատրություն կա:

- 1) աչքի չափով-մոտավորապես, ճամփին քար զցել-անելիքները չկատարել, անուշադրության մատնել
- 2) քթի տակ-շատ մոտիկ, տաշած քարը գետնին չի մնա-արժեքավոր մարդը, գործը կզնահատվեն
- 3) քթին հանձնել-գրի առնել, խոսքը երկու չանել-ասածը անմիջապես կատարել
- 4) գլուխ տանել- ձանձրացնելով տհաճություն պատճառել, սուր ճոճել-սպառնալ

9 Փակագծերում տրված բառերից մեկը տվյալ նախադասությանը համապատասխանում է, մյուսը՝ ոչ. լուծման տարբերակներից ո՞րն է ճիշտ:

ա. Մինչև այժմ էլ չեմ կարողանում (1. ըմբռնել, 2. ընկրկել) մորս սիրո խորությունը:
բ. Նրա գերեվարության ու կուրացման մասին վկայությունները մեծ մասամբ վիպական-ստեղծական են և չեն կարող (1. հիրավի, 2. հավաստի) ու պատմական լինել:
գ. Սաստիկ այրող (1. խոյակ, 2. խորշակ) է փչում. կխփի, կխարկի արտ ու արոտ:
դ. Խավոտ վարագույրները գով էին պահում սենյակները, երկու (1. պնակ, 2. ընպանակ) սուրճը հանգչում էր փոքրիկ սեղանին:

- 1) ա-2, բ-2, գ-1, դ-1
- 2) ա-1, բ-1, գ-2, դ-1
- 3) ա-1, բ-2, գ-2, դ-2
- 4) ա-2, բ-1, գ-2, դ-2

10 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությանը պարզ:

- 1) ցորեն, կարևոր, ամբրոս, հյուլե
- 2) նամակ, մահիճ, շարան, հերոս
- 3) ժողով, ժպիռի, կնգուղ, գուշակ
- 4) նաժիշտ, դժնի, ողկույզ, գողոն

11 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի հոգնակի թիվն է կազմվում *-ներ* վերջավորությամբ:

- 1) կողմնացույց, որդեգիր, կաթնասուն, մեներգ
- 2) նավավար, հետախույզ, հարթաչափ, առակագիր
- 3) օրապահ, սրունք, գրաբեր, արքայադուստր
- 4) հանքափոր, պատճեն, անցաթուղթ, դասալիք

12 Ո՞ր շարքում ածական չկա:

- 1) հպարտորեն, թանկարժեք, ոստրե
- 2) անշուշտ, հիմնովին, հեծելագոր
- 3) բազմիցս, բրոնզաձույլ, խորտիկ
- 4) նույնալիսի, ժպտուն, առանձնապես

13 Ընդգծված դերբայական ձևերից ո՞րն է ճիշտ:

- 1) Ջրից վախնորդ հայտնվեց կրակի մեջ:
- 2) Ամեն քայլափոխի հանդիպում էին հաց մուրող մարդիկ:
- 3) Տնային ծաղիկներ աճացնելը այնքան էլ հեշտ գործ չէ:
- 4) Այդ շաղակրատը ամեն տեղ էլ խոսած կլինի մեր մասին:

14 Ո՞ր տարբերակում հարաբերական դերանուն *չկա*:

- 1) Այս իմ հրաշք աշխարհն է, ուր Գլխիվայր են ծառերն աճում:
- 2) Էլ չեմ հավատում այդ ջինջ աչքերին Եվ խորունկ ձայնիդ նվագին քնքուշ, Որ հնչում էր միշտ այնքան մտերիմ:
- 3) Երնե՛կ նրան, ով իր գործով Կապրի անվերջ, անդադար:
- 4) Խայամն ասաց իր սիրուհուն. «Ոտդ զգո՛ւյշ դիր հողին, Ո՛վ իմանա՛ որ սիրունի բիրն ես կոխում դու հիմի»:

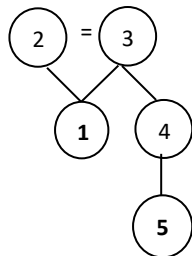
15 Ո՞ր նախադասության մեջ *ա* խոնարհման բայ կա:

- 1) Ուռենու տակ տխուր նստել էր Լիլիթը՝ ճակատը բազուկներին հենած:
- 2) Ջուրը ծառերի տակ կապելուց հետո Լառ-Մարգարը պառկում էր շվաքի տակ և աչքերը կիսախուփ անում:
- 3) Գլածորի բարձր դպրոցն էին ընդունվում, այսօրվա լեզվով ասած, միջնակարգ կրթություն ստացած լավագույն երիտասարդները:
- 4) Մարդս խանձարուրից մինչև գերեզման անպարտելի հույսերով ձգտում է երջանկության՝ առանց ըմբռնելու՝ ինչ է այն:

16 Ո՞րը միակազմ նախադասություն *չէ*:

- 1) Ջնջել ավելորդ բառերը, նկատել էականը, անհրաժեշտը, հոգին:
- 2) Իրար գլխի նստած սարեր, Չորեր՝ քնած իրար ծոցում:
- 3) Նրա ուզածը կյանքից մի մեծ բան չէր:
- 4) Ըստ ասացվածքի՝ ծաղկած ծառին քար չեն նետի:

17 Ո՞ր նախադասությունն է համապատասխանում տրված գծապատկերին:

- 1) Հենց որ նստեց նստարանին, սկսեց խոսել Փարիզի մասին, բայց չէր զգում ու նկատում իմ գայրույթը, որ առաջացավ այն պահին, երբ նա սկսեց խոսել:
- 2) Լինելով մարմնեղ և գունատ՝ նա ինձ երբեք դուր չէր եկել և չէր գրավել, քանի որ նրա մեջ աստիճանաբար հայտնաբերում էի այնպիսի գծեր, որոնք ինձ տհաճ էին:
- 3) Քանի որ նրա շուրջը ամեն ինչ գեղեցիկ էր, ամեն ոք ձգտում էր հաճոյանալ նրան՝ վերջինիս դուր գալու նպատակով, որպեսզի ինքն էլ ուրախ և երջանիկ զգար, ինչպես հրեշտակներն են անհոգ ու երջանիկ:
- 4) Մինչ նա խոսում էր, ես նայում էի տիկնոջը և սպասում, որ նա բերի այնպիսի հիմնավորումներ, որ ես փարատեմ իմ կասկածները:

18 Ո՞ր նախադասության մեջ դերբայով արտահայտված ենթակա կա:

- 1) Լավ գիրք կարդալ սիրում է ինքնակատարելության ձգտողը:
- 2) Մի քանի օրով հետաձգել էր գրելը:
- 3) Գնաց այգի՝ խնամելու ծառերը, ջրելու նոր բողբոջողները:
- 4) Գնահատում էին միայն իրենց աչքով տեսածը:

19 Ո՞ր նախադասության մեջ հանգման անուղղակի խնդիր կա:

- 1) Մերոնց վիշտն անթեղած կրակ էր, որ մերթ բոցավառվում էր որպես պայծառ հույս, մերթ դառնում մարմնին տվող տկար կայծ:
- 2) Այդ իրիկուն տատա ջոկեց պանրի յուղոտ կտորները, և մենք հասկացանք, որ նա քաղաք է տանելու նաև պոչը ծաղիկ երինջին:
- 3) Ջորավարը շատ անհանգիստ էր. կարծում էր, որ օգնական ուժերը չեն հասցնի իրենց միանալ, և ամբողջ կրկնկնի թշնամու ձեռքը:
- 4) Նրանք երկուսով անհիծում էին մեզ, պատմում մեր չարաճճի արարքների մասին:

20 Ո՞ր նախադասության մեջ պարագա չկա:

- 1) Հուշերիս մեջ նայում ինձ դարձյալ, Ժպտում են աչքերը քո ջինջ:
- 2) Նա խուսափում էր այդ մեծամիտ տղային հանդիպելուց:
- 3) Ավա՛ղ, ինչո՞ւ նույնն է նաև Մեզ բաժանող ամբարտակը:
- 4) Եվ ծլվլաց աշխարհով մեկ Լույսը առավոտի:

21 Ո՞ր նախադասության մեջ ստորակետ պիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Ամեն օր եկեղեցի էին գնում թե ամուսինը և թե կինը իրենց հետ տանելով նաև մանկահասակ դստերը:
- 2) Ոչ ոքի համար գաղտնիք չէր որտեղ էր թաքնվել այդ մարդը կամ ինչ նպատակներ էր հետապնդում:
- 3) Նա և ընկերը ամբողջ օրը թափառելուց հետո ի վերջո վերադարձան իրենց տները:
- 4) Այժմ ընկերս պարոն ստեղծում է անձանոթ դերասանի համար փառք մեր քաղաքում:

22 Ո՞ր նախադասությունն է գրաբարով:

- 1) Երբ կու ծաղկին միտքս ու հոգիս, լեզուս իմ հանց պրտուղ կու տայ:
- 2) Բերանն երկթերթի, վարդն ի շրթանց կաթեր, Լեզուին շարժողին Քաղցրերգանայր տալիղն:
- 3) Եթե հույս ունինք ապագայի վերա, նորա երևցուցիչը դուք եք, ձեզանից կախվում է ազգի ապագան, և ձեր վերա է միակ հույսը:
- 4) Ու գեթ ցուր մը տայի ոսկի իմ հուրես Մութ հոգիի ճրրագներուն ցրտահար:

23 Ո՞ր տարբերակը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կստացվի:

....., որն ակնթարթորեն շողարձակում է իր հրեղեն լույսով և ակնթարթորեն էլ անհետանում:

- 1) Առանց աշխատանքի հրավառության է նման այն մարդու տաղանդը
- 2) Առանց աշխատանքի մարդու տաղանդը նման է հրավառության
- 3) Առանց աշխատանքի հրավառության է նման տաղանդը մի մարդու
- 4) Հրավառության նման է մարդու տաղանդը՝ առանց աշխատանքի

24 Պարբերությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է համապատասխանում տեքստի տրամաբանական և քերականական ճիշտ կառուցվածքին:

1. Մինչև պարանոցը ջրի մեջ կանգնած է Տանտալոսը, իսկ գլխավերևում հասուն մրգերով ծանրաբեռնված ծառի ճյուղեր են:
2. Բայց մի օր նա կասկածեց աստվածներին և ցանկացավ ստուգել նրանց ամենագոր լինելը, որի համար խիստ պատժվեց: Նրան զցեցին ստորերկրյա խավար աշխարհը, որտեղ նա տանջվում է քաղցից ու ծարավից:
3. Տանտալոսը, ըստ հունական դիցաբանության, Փոյոզիայի թագավորն էր, որ վայելում էր Ջևսի և բոլոր աստվածների սերն ու համակրանքը:
4. Երբ ձգվում է՝ միրգը պոկելու, ճյուղերը վեր են բարձրանում, իսկ երբ կռանում է՝ ջուր խմելու, ջրերը ցած են իջնում: Այսպես նա դատապարտված է հավիտենական տանջանքի:

- 1) 3, 2, 1, 4
- 2) 3, 1, 2, 4
- 3) 1, 4, 2, 3
- 4) 1, 3, 4, 2

25 Ըստ «Մասնա ծռեր» էպոսի համահավաք բնագրի՝ ի՞նչ պայման են կապում Մեծ Մհերը և Մըսրա Մելիքը:

- 1) Ով շուտ մեռնի, նրա ընտանիքին տիրություն անի մյուսը:
- 2) Ով կարողանա հաղթել Սպիտակ Դևին, մյուսը նրան հարկ վճարի:
- 3) Միավորվեն և նվաճեն հարևան երկրները:
- 4) Ով հաղթի մենամարտում, նա դառնա և՛ Մասունի, և՛ Մըսրա թագավոր:

26 Ա. Շիրվանզադեի «Քառս» վեպի հերոսուհի Անտոնինա Իվանովնայի վերաբերյալ պնդումներից ո՞րն է ճիշտ:

- 1) Հաշտվում է Սմբատի հետ և նրա ու Ռսկեհատի հետ ապրում է հանքերում:
- 2) Սովորում է հայոց լեզու, և ինքն ու Շուշանիկը նվիրվում են մարդկանց լուսավորելու գործին:
- 3) Մոռանում է ուսանողական տարիներին դավանած իր սկզբունքները և հափշտակվում միլիոններով, ինչպես Սմբատը:
- 4) Բաժանվում է Սմբատից և եղբոր հետ մեկնում Մոսկվա:

27 Ո՞ր հատվածը Հ. Թումանյանի «Թմկաբերդի առումը» պոեմից չէ:

- 1) Պտույտ է գալի ծաղիկ տիրուհին,
Անցնում է, հսկում սեղաններն ամեն,
Հորդորում, խնդրում, որ ուրախ լինին,
Որ լիքն ու առատ բաժակներ քամեն:
- 2) Աշխարհքում հաստատ չկա ոչ մի բան,
Ու մի՛ հավատալ երբեք ոչ մեկին.
Ոչ բախտի, փառքի, ոչ մեծ հաղթության,
Ոչ սիրած կնկա տված բաժակին:
- 3) Խարխուլ մակույկով հանձնվիր ծովին, քան թե հավատա կնոջ երդումին.
Նա՛ կավատ, վարար, մի չքնաղ դժոխք, նրա բերանով Իբլիսն է խոսում:
- 4) Ու կովի դաշտում շահի առաջին
Արին մի անգամ գովքը սիրունի.
Նրան՝ իր տեսքով, հասակով, ասին,
Չի հասնի չքնաղ հուրին Իրանի:

28 Ո՞ր բառն է բաց թողած:

*.....սերունդների
Աչքն է դիպել լույս զազաթին
Ու անցել:*

- 1) Խուճապահար
- 2) Մահախուճապ
- 3) Աստանդական
- 4) Եղեռնապուրծ

29 Գ. Չոփրապի ո՞ր հերոսուհին է նորավեպի ավարտին դառնում «...սևեր հազնող աղջիկ մը, որ չամուսնանար»:

- 1) Տիգրանուհին
- 2) Պերճուհին
- 3) Ջարդարը
- 4) Վասիլիկը

30 Տրված հատվածներից ո՞րն է Վ. Տերյանի «Fatum» բանաստեղծությունից:

- 1) Թող կիտվի խավարն ավելի խրթին,
Եվ չարխինդ ճնշե հողն իմ արյունոտ:
- 2) Իջնում է նա հուշիկ, որպես իրիկուն,
Օղակելով լույս աստղերը մեկմեկու:
- 3) Այնպես զգվող է երեկոն անափ,
Ծաղիկներն այնպես նագով են փակվում:
- 4) Անունդ թող փարոս լինի ինձ
Սուտ կյանքի և դառը մահու դեմ:

31 **Տրվածը L. Շանթի «Հին աստվածներ» դրամայի ո՞ր հերոսի մասին է:**

Մանկուց նա մեծացել է վանքում վանահոր հովանավորության ներքո: Վանահայրը նրա հետ է կապել իր հույսերը, սակայն նրան վիճակվում է առնչվել աշխարհիկ կյանքին:

- 1) Ճերմակավորի
- 2) Ատոմ վանականի
- 3) Աբեղայի
- 4) կույր վանականի

32 **Ե. Չարենցի ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:**

*...Եվ հավատացի՞նք, հարբած ու գինով,
Որ դու կաս՝ հզոր, մարմնացում Ուժի –
Իսկ նրանք եկան՝ արյունով, հրով
Մեր երկիրը հին դարձրին փոշի...*

- 1) «Վահագն»
- 2) «Դ-անթեական առասպել»
- 3) «Անվերնագիր»
- 4) «Մահվան տեսիլ»

33 **Ո՞ր բառերի կամ բառաձևերի վերջին վանկը չի շեշտվում:**

1. գիսաստղ, 2. քարշ տալ, 3. ծանրամարտ, 4. գրել եմ, 5. իհարկե, 6. քաղաքի,
7. կարծես թե, 8. միթե

34 **Ո՞ր բառերն են ճիշտ բացատրված:**

1. **ջնարակ**-խեցեգործական առարկաների ապակեներկ, 2. **ոստայն**-սարդի հյուսած ցանց, 3. **ակոթ**-թղթերի կապոց, 4. **պատրանք**-ստեղծագործական ներշնչանք, 5. **բրուտ**-կավագործ վարպետ, 6. **վարկած**-գիտական ենթադրություն

35 **Ո՞ր նախադասություններում համաձայնության սխալ կա:**

1. Այդ վերելքներից ստացած անջնջելի տպավորություններից ու խանդավառ ոգևորություններից ծնունդ առան Աբովյանի բանաստեղծական տաղանդի փայլատակումներից մի քանիսը:
2. Անըմբռնելի է տիեզերքը. անհամար աստղեր ու արև ծնվում ու մեռնում է, ինչպես վայրկենական երևույթներ հավերժության մեջ:
3. Հիմա միայն Պարրոտը հասկացավ, որ Արարատը հայության հավատքի անխախտ սյունն է և սրբություններից ամենամիլիականը, որին երբեք չի կարելի դավաճանել:
4. Անձրևը, խոնավությունը կաթում է մամուռների վրա, ծառերի վրա և քարափների լանջին:
5. Այդ գիտարշավն ու վերելքը մեր գիտության և մշակույթի համար բախտորոշ նշանակություն ունեցան, և դրանցով սկիզբ դրվեց Արևելյան Հայաստանի բնական հարստությունների հետազոտությանը:

36 **Որո՞նք են պարզ ժամանակաձևեր:**

1. վեր կենայի, 2. պիտի գոչեմ, 3. մի՛ թող, 4. եկել եմ, 5. չի կորել, 6. նե՛րս եկ, 7. պետք է գնամ, 8. չեմ գնա

37 **Ո՞ր նախադասություններում գոյականի ուղղական հոլովով արտահայտված որոշիչ կա:**

1. Իրիկնանում է. քաղաքում կամաց-կամաց զարթնում է երեկոյան աղմուկը:
2. Ծաղիկների մեջ այդ անուրջ կույսի շուկը մնաց, Եվ ծաղիկները այդ սուրբ շուկով իմ սիրտը լցրին:
3. Աստղերն են ժպտում լուսեղեն նագով, Խաղաղ դաշտերը մութն է համբուրում:
4. Գոհար աստղերի քարավանները թափառում էին երկնի ճամփերով:
5. Կախարդ լուսնի հրապուրող շողի պես Դու ժպտացիր գուրգուրանքով սեթևեթ:

38 **Ո՞ր նախադասություններում միջակետ պիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):**

1. Սամվելի հայրն ուներ մի նպատակ որդուն դարձնել հայոց այրուձիի հրամանատար:
2. Նրա առաջ ծառացել էին լուրջ խնդիրներ պետք է բնակարան գտներ նաև աշխատանքի մասին պիտի հոգար:
3. Ծաղրածուի խոսքերը վաթսունամյա Լիր արքայի սրտում կասկած են ծնում միթե կրտսեր դուստրն էլ նման է մյուսներին:
4. Երկար ուղևորության ընթացքում այդ ուղևորությունը նրան պարտադրված էր վերևից փորձում էր հասկանալ ինչ նպատակով են իրեն հեռու պահում հաշվեմատյաններից:
5. Նոյյան հանգրվանը Մասիսը շատ չոր է ու լերկ ոչ ծառ կգտնես նրա լանջին ոչ թուփ:

39 **Բառերից քանիստ՞ն ածանցի հնչյունափոխություն կա:**

բնութագրական, ծննդյան, փախստական, սառցապատ, բուժօգնություն, պատմական, թռչնաբուժարան, հետնադուռ

40 **Տրված բառերից քանի՞սն են կազմությանը բարդ:**

մակբայ, հանքատեր, ձկնկիթ, վերնաշերտ, վերջաբան, սրտատրոփ, խորաքնին, միօրինակ

41 **Նախադասություններից քանիստ՞ն մեկից ավելի մակբայ կա:**

- Կանչում է կրկին, կանչում անդադար էն չքնաղ երկրի կարոտը անքուն:
- Ուր որ հայրենի օջախի առաջ Վաղո՛ւց կարոտով սպասում են ինձ:
- Մենք դիտմամբ փորձում էինք ջղայնացնել նրանց, սակայն չէր հաջողվում:
- Երազ աշխարհում Ամեն բան հավետ Գալիս է, գնում Ու ցնդում անհետ:
- Ծնվում ենք ականա, ապրում ենք զարմացած, մեռնում ենք կարոտով:

42 Նախադասություններից քանիստ՞ում բազմապատկական բայ կա:

- Երկար փնտրտելուց հետո նրանք վերջապես գտան կորած հարազատներին:
- Չայրույթից այլայլված դեմքին աչքերը վառվում էին դանակի շեղքի նման:
- Աղջիկների խմբի մեջ նորից տեսա Խոնարհին և շտապ տուն մտա, որովհետև մյուս աղջիկները սկսեցին քչիչալ:
- Լուսադեմին հողմը կայմից կտրեց մի քանի պարան և պատռեց չորրորդ առագաստը:
- Երբ կինը մոտեցավ եռոտանուն, հանեց ծխից սևացած թեյամանը, նկարիչը հիշեց, որ ծովափի կինն էլ ուներ խշխշան շորեր:

43 Նախադասություններից քանիստ՞ում է ընդգծված անդամի պաշտոնը սխալ նշված:

- Եվ արդեն սովորական **քան** էր հայկական փոքրիկ քաղաքներում այդ երևույթը: (*ստորոգելի*)
- Արտեմիսի հանրահայտ տաճարի կառուցումը տևել է **հարյուր քսան** տարի: (*որոշիչ*)
- Անգրագետների նամակ գրողն էր ու նամակները **կարդացողը**: (*ենթակա*)
- Իր այդ **արարքի համար** հայրը մի քանի ամիս բանտ նստեց: (*նպատակի պարագա*)
- Նրան զարմացրեց **այն**, որ այդ ամբողջ հասարակությունը միաբան էր: (*ուղիղ խնդիր*)

44 Տրված հատվածում պատկերավորման-արտահայտչական նշված միջոցներից քանի՞սը գործածված չեն.

հանգավորում, համեմատություն, շրջադասություն, փոխաբերություն, չափազանցություն:

Հոգ չէ, որ մեր օրերն անցան տենդի պես,
Կյանքը դարձավ անմխիթար զառանցանք.
- Մենք կժպտանք, գոհ կժպտանք մեռնելիս,
Որ երազում երազեցինք ու անցանք...

45 Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. **Ույ** երկհնչյունը չի կարող հնչյունափոխվել **ը**-ի:
2. **Յու** երկհնչյունը հնչյունափոխվելիս և՛ կարող է դառնալ գաղտնավանկի **ը**, և՛ կարող է սղվել:
3. **Յա** երկհնչյունը հնչյունափոխվելիս դառնում է **ե**:
4. Բառավերջի բաց վանկի **ու**-ն ձայնավորից առաջ միշտ հնչյունափոխվում է **վ**-ի:
5. **Ի** ձայնավորը հնչյունափոխվելիս կարող է վերածվել բաղաձայնի:
6. Բառասկզբի **է** ձայնավորը հնչյունափոխվելիս դառնում է **ի**:

Բ մակարդակ

46 Ո՞ր շարքում ուղղագրական սխալ *չկա*:

- 1) դշխեմ, դողերոցք, տարերք, ընչացք
- 2) երփներանգ, անբասիր, անհեթեթ, անհարկի
- 3) արհավիրք, լվածք, հեղեղատ, կխտար
- 4) բարվոքել, սուսամբար, ճմրթված, սիրելիս

47 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է ընդգծված *ե-ն* արտասանվում է:

- 1) երթևեկ, ինքնատե
- 2) ակներև, կիսատեփ
- 3) գորատերթ, ռնգեղջյուր
- 4) արևելք, գետեզր

48 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում սղում կա:

- 1) կանխակալ, ձեղնահարկ, բարենպաստ, աստղաբույլ
- 2) աշնանացան, ձանձրույթ, դյուցազներգություն, գործնական
- 3) ոճրագործ, բուրավետ, երկրաչափական, վրեժխնդրություն
- 4) դեղնակտուց, ակնոցավոր, մարդկային, կցակառույց

49 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում կա *հուր* արմատը:

- 1) հրանոթ, հրամանատար, հրեղեն
- 2) հրկիզել, հրթիռ, հրածին
- 3) հրոտ, հրակայուն, քամահրել
- 4) հուրհեր, հրացան, հրաժարվել

50 Ո՞ր շարքի բառերից *ոչ մեկի* արմատին (արմատներից մեկին) *չի* կարող միանալ տրված վերջածանցը և բառ կազմել առանց երկրորդ ածանցի:

- 1) *-ային* -առաջնեկ, խորհրդակցել, մեղմահնչյուն
- 2) *-որդ* -քսաներկու, միջնապատ, բնութագիր
- 3) *-ոն* -պարագլուխ, ծամկալ, թևաթափ
- 4) *-ենի* -նշածող, ընձառյուծ, թզուկ

51 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում *ան-* նախածանց կա:

- 1) անապական, անարգարար, անասնակեր, անգուգական
- 2) անիրավ, անաղարտ, անանձնական, անդրադարձ
- 3) անգայթ, անստույգ, անագագործ, անդեն
- 4) անպատեհ, անվանակից, անգութ, անգիտակ

52 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում հոդակապ կա:

- 1) ամենատես, հեռանկար, լայնեզր, լեռնաշղթա
- 2) ծովածոց, մշտադալար, սարեսար, տարեվերջ
- 3) մեծամիտ, մարդամոտ, հանրաքվե, ծովառյուծ
- 4) բարյացակամ, գեղագետ, բարենպաստ, դափնետերև

53 Ո՞ր նախադասության մեջ անկանոն բայ *չկա*:

- 1) Բայց աչքերը մեր արևներ չտեսան, Եվ մեր սրտերը՝ լուսավոր հեռուներ:
- 2) Էլի գարուն կգա, կբացվի վարդը:
- 3) Սի՛րտ իմ, ինչո՞ւ ես նորից խռովել, Իզուր ինձ ու քեզ ինչո՞ւ ես տանջում:
- 4) Ամեն վայրկյան սիրով տրտում ասում եմ ես՝ մնաս բարով:

54 Ո՞ր տարբերակում նախադասության անդամի ձևաբանական վերլուծության սխալ *չկա*:

Հենց արեգակի առաջին ոսկեգոծ շողերն ընկնում են գիշերվա՝ մարմինը սարսռեցնող ցրտից սառած ժայռերին, քարակաքավը ինչ-որ որձաքարի բեկորի վրայից սկսում է անընդմեջ երգել:

- 1) **մարմինը** -ստացական հոդով գոյական, **հենց**-աստկական վերաբերական
- 2) **սարսռեցնող**-պատճառական բայ, **երգել**-վաղակատար ձևաբայ
- 3) **վրայից**-հետադիր կապ, **ընկնում են**-տակածանցավոր բայ
- 4) **ինչ-որ**-անորոշ դերանուն, **սառած**-պարզ բայ

55 Ո՞ր շարքում են բոլորը հարակատար դերբայներ:

- 1) մոտեցրած, կերած
- 2) ընդունած, հասարակած
- 3) ամոթխած, մոռացած
- 4) տպագրված, հակահարված

56 Ո՞ր նախադասության մեջ ենթադրական եղանակի բայաձև կա:

- 1) Ինչե՛ր կային քո խանդավառ սրտում. Տիեզերական երազներ կային:
- 2) Երբ որ կամենաք, գնացեք-եկե՛ք, Հյո՛ւր եղեք նրանց Աղոթարանում:
- 3) Կխորտակեմ կամարները երկնային, Ես չեմ թողնի, ես չեմ թողնի՝ դու մեռնես:
- 4) Եթե ծնվեր երգը նրա Եվ կլկլար կոկորդն ի վեր, Ես տենչայի պիտի արդեն՝ Ինձ այրեին ու կոփեին:

57 Ո՞ր տարբերակում ներգործական սեռի բայ *չկա*:

- 1) Այնտեղ է հիմա հոգիս թափառում,
Ուր օրորվում է իմ Նաիրյանը:
- 2) Մշուշների շղարշի տակ
Աշնան խաշամն է խշխշում,
Քամու ձեռքերն անհամարձակ
Ամպի փեշերն են քաշքշում:
- 3) Ոտքիս տակ մի մեծ սար է սարսռում,
Եվ գլխիս վերև երկինք է մի մեծ,
Տիեզերքն իմ մեջ իրեն է փնտրում,
Եվ գրնգում է տիեզերքն իմ մեջ:
- 4) Կիսարթուն քամին կտուրից թռչում,
Ցանկապատին էր հեցում կռնակը:

58 Ո՞ր նախադասության մեջ շաղկապ կա:

- 1) Այլ է կարոտս հիմա:
- 2) Ես էլ էի այդպես կարծում:
- 3) Անտոնը գրագրին պատվիրեց ոչ ոքի չհայտնել գրության մասին մինչև իր վերադարձը:
- 4) Ահա լեռները, որոնց լանջերին բանջար էինք քաղում, երբ ընկերներիս հետ հովիվ էի:

59 Պատասխանների ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված տրված նախադասությունների ստորադաս բաղադրիչների պաշտոնները (պաշտոններից մեկն ավելորդ է):

1. Այն լուրերը, թե ծովանկարիչը ստեղծել է արտասովոր մի նկար, արագորեն հասան Պետերբուրգ:	ա. ենթակա
2. Վախենում էր արքային տեղեկացնել, որ ազդեցիկ մի քանի նախարարներ, ծեծելով հարկահաններին, հրաժարվել էին արքունի տուրքերը վճարելուց:	բ. ուղիղ խնդիր
3. Նրանք դեռ կիրճը չէին անցել, երբ թիկունքից աղաղակներ լավեցին:	գ. վերաբերության խնդիր
4. Թվաց, թե այդ ամենը չի եղել, ու ես մղձավանջային երազի մեջ եմ:	դ. ժամանակի պարագա
	ե. որոշիչ

- 1) 1-գ, 2-ա, 3-դ, 4-բ
- 2) 1-ե, 2-բ, 3-դ, 4-ա
- 3) 1-գ, 2-բ, 3-ա, 4-դ
- 4) 1-ե, 2-ա, 3-դ, 4-բ

60 Ո՞ր տարբերակում է բարդ ստորադասական նախադասությունը ճիշտ փոխակերպված պարզի:

- 1) *Նոր հետախույզներ ուղարկելու մասին հանձնարարությունը տալու պահին տեսավ, որ մութի մեջ մեկը շտապում է դեպի ինքը:*
Նոր հետախույզներ ուղարկելու մասին հանձնարարությունը տալու պահին տեսավ մութի մեջ դեպի ինքը շտապող մեկին:
- 2) *Երբ ձյան շերտով պատած կատարները ոսկևորվեցին արևի առաջին շողերով, արշավախմբի փորձառու ղեկավարը շարժվելու հրահանգ տվեց:*
Արևի առաջին շողերով ձյան շերտով պատած կատարները ոսկևորվելուն պես արշավախմբի փորձառու ղեկավարը շարժվելու հրահանգ տվեց:
- 3) *Ջալալօղլու դպրոցում Թումանյանը մի բանաստեղծություն է գրել, որը նվիրված է հույն քարհատ Սավային:*
Ջալալօղլու դպրոցում Թումանյանը մի բանաստեղծություն է գրել՝ նվիրելով հույն քարհատ Սավային:
- 4) *Ու մնում է մի դատարկ տարածություն, որ ավելի է բարձրացնում կամրջի հմայքը քաղաքացիների աչքում:*
Ու մնում է քաղաքացիների աչքում կամրջի հմայքը ավելի բարձրացնող մի դատարկ տարածություն:

61 Ո՞ր նախադասության մեջ է դերբայական դարձվածի պաշտոնը սխալ նշված:

- 1) Պետք է խոստովանեմ, որ այն ժամանակ գրական մեծ համբավ նվաճելը ինձ թվում էր չափազանց հեշտ հաղթանակ: *(ենթակա)*
- 2) Այս գործիչը Հայաստանի արվեստի օրերի առիթով Մոսկվա այցելածների խմբում էր: *(տեղի պարագա)*
- 3) Իմ մեջ եռացող այս անսահման ինքնասիրությունը ինձ այդ պահին լիովին փրկեց: *(որոշիչ)*
- 4) Բայց նա այդքան շուտ հուսահատվողներից չէ. նրան ոչ մի բանով չես ընկճի: *(ստորոգելի)*

62 Ո՞ր նախադասության մեջ մասնական բացահայտիչ կա (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Գպրոցում իբրև տնօրեն աշխատելու տարիներին նա մտերիմ էր մեր ընտանիքին:
- 2) Որպես լքված թավջութակի ձգված մի լար Դոդոն է սիրտս կարոտով մի ահարկու:
- 3) Սարյանի կտավները որպես հայոց ազգային արժեք զարդարում են մեր պատկերասրահը:
- 4) Որպես Լաերտի որդին որպես Ուլիս մի թողած և հող և տուն Անցա ծովեր ու ցամաքներ ես:

63 Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական սխալ չկա:

- 1) Բացված ձեռագրի մի կեսը թվում է՝ կապույտ ստվերի մեջ էր, մյուսը՝ երկաթյա եռաժանի մոմակալի դեղնակարմիր կայծկտուքների տակ, և նրա վրա նշմարվում էին նոտրագիր տողերը:
- 2) Նրանից քիչ հեռու՝ կաղնեփայտ սևացած գրակալի առջև՝ կապարե գրիչը ատամների մեջ սեղմելով, քսանամյա Աստվածատուրը թերթում էր բառարանը:
- 3) Մարդ պետք է վարժ լիներ նրանց խորաթաքույց և խոսուն աչքերի շարժումներին, որ կարողանար նկատել, որ մեկը մյուսին հայտնում էր՝ ժամանակն է:
- 4) Ներքևում անդնդային խորություններն էին, որտեղից հագիվ լսելի էր լինում անցնող գետերի խուլ դղրդյունը, վերևում ուղղաձիգ ժայռեր, որ ամեն թույլ սպառնում էին խորտակվել՝ ամեն ինչ ծածկելով իրենց ահարկու փլատակների տակ:

64 Ո՞ր տարբերակում փակագծերում տրված բառերի ձևափոխության սխալ չկա:

Հսկայական չափեր ուներ «Սիրակուզի» ..... նավը, որը, ... առևտրական նավ, ... կարող էր վերածվել մարտականի, մանավանդ որ նրա տախտակամածին դրված էր Արքիմեդի ..... կառուցված հսկա բաբանը:

(անվանել, լինել, հեշտություն, նախագիծ)

- 1) անվամբ, եղել էր, հեշտությամբ, նախագծից
- 2) անվանված, լինելով, հեշտությամբ, նախագծով
- 3) անվամբ, լինելով, հեշտորեն, նախագծով
- 4) անվանված, լինելով, հեշտորեն, նախագծով

65 Ինչի՞ նկարագրությամբ է սկսվում Ա. Բակունցի «Ալպիական մանուշակ» պատմվածքը:

- 1) Կաքավաբերդի
- 2) Բասուտա գետի
- 3) ալպիական մանուշակների
- 4) Բակուր իշխանի դամբարանի

66 Հ. Մաթևոսյանի «Աշնան արև» վիպակի հերոսուհի Ադունն ինչո՞ւ էր պատրաստվում քաղաք գնալ:

- 1) Սիմոնի հետ կռված լինելու պատճառով
- 2) կրտսեր որդուն՝ Սերոյին, քաղաք տանելու
- 3) գյուղից ու գյուղական աշխատանքից հանգստանալու
- 4) տղային՝ Արմենակին, ամուսնացնելու

67 Ո՞ր մտքերն են հակասում տեքստի բովանդակությանը կամ չեն բխում նրանից:

Եղջերուները կենդանիների մի մեծ խումբ են: Այդ խմբի մեջ մտնում են և՛ հյուսիսային եղջերուն, և՛ Եվրոպայի անտառների բնակիչը՝ այծյամը, և՛ հեռավորարևելյան ու սիբիրական մարալները, և՛ հյուսիսարևելյան վիրջինյան եղջերուները, և՛ որմզդեղներն ու եղնիկները:

Ամենահետաքրքիրը թերևս հյուսիսային եղջերուներն են: Նրանք, ի տարբերություն այլ վայրերում տարածված հայտնի ընտանի կենդանիների, միակն են, որ հիանալի հարմարվել են դաժան պայմաններում ապրելուն: Օրինակ՝ ձմռանը ձյունների միջով քայլելը դժվար է. թաղվում ես ձյան մեջ, իսկ հյուսիսային եղջերուները չեն թաղվում, որովհետև նրանց լայն կճղակներն օգնում են ազատ տեղաշարժվելու թե՛ ձյան վրա, թե՛ ճահճուտներում: Հյուսիսային եղջերուների բուրդը ևս առանձնահատուկ է: Մազաթելի հաստ միջուկը լցված է օդով, իսկ օղը լավ է պահպանում մարմնի ջերմությունը: Այդ պատճառով էլ նույնիսկ ուժեղ քամու ժամանակ մորթին եղջերուին հուսալիորեն պաշտպանում է ցրտից: Բոլոր տեսակի եղջերուների միայն արուններն են, որ եղջյուրներ ունեն, մինչդեռ հյուսիսային եղջերուների թե՛ արունները, թե՛ էգերը եղջյուրներ ունեն:

Հյուսիսային ժողովուրդները վաղուց ի վեր ընտանի եղջերուներ են բուծում, և դրանք հյուսիսի բնակիչների համար փոխարինում են թե՛ ոչխարին, թե՛ կովին ու ձիուն:

1. Թեև հյուսիսային ժողովուրդները, բացի եղջերուներից, հավասարապես բուծում են թե՛ ոչխար, թե՛ կով, թե՛ ձի, սակայն որոշ առումներով ընտանի եղջերուները նրանց համար անփոխարինելի են:
2. Գոյություն ունեն աշխարհագրական տարբեր վայրերում բնակվող, միմյանցից արտաքին տեսքով տարբերվող, ինչպես նաև ընտանի և վայրի տեսակների եղջերուներ:
3. Բոլոր կենդանիներից ձյան վրա քայլել կարող են միայն հյուսիսային եղջերուները, որովհետև նրանց կճղակները ավելի լայն են մյուս բոլոր կենդանիների կճղակներից:
4. Բացի հյուսիսային եղջերուներից, այս խմբի կենդանիների միայն արունները եղջյուրներ ունեն:
5. Հյուսիսային եղջերուների մարմնի ջերմությունը պահպանվում է նրանց բրդի մազաթելի՝ օդով լցված հաստ միջուկ ունենալու առանձնահատկության շնորհիվ:

68

Ո՞ր շարքերում տրված խոսքի մասին չպատկանող բառ կա:

1. վերաբերմամբ, առընթեր, փոխանակ, օրոք (*կապ*)
2. միմիայն, մասամբ, բարեբախտաբար, իրավամբ (*վերաբերական*)
3. երրորդ, երիցս, միլիարդ, տասական (*թվական*)
4. արտաքուստ, հոտնկայս, նախապես, հիմնովին (*մակբայ*)
5. ամբողջ, ամենուր, մի քանի, սույն (*դերանուն*)

69

Ո՞ր նախադասություններում ուղիղ խնդիր կա:

1. Աշխարհում այս ադոտ ես քնքուշ Մի հեքիաթ հյուսեցի քո մասին:
2. Վերջին մշուշն էլ կանցնի շուտով, Կփռվի լույսը խոր ձորերին:
3. Դու անհոգ նայեցիր ինձ վրա Ու անցար քո խաղով կանացի:
4. Լույսի խտուտից զարթնած սարերը, Իրար շալակած, սարը բարձրացան:
5. Հովիտներին թողած ամեն տազնապ ու հուշ՝ Տար լեռների հովին կարոտներդ անուշ:

70

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *ճիշտ է*, *Միայն է*, *Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Ստացական *ս, ղ* հոդեր կարող են ստանալ գոյականի բոլոր հոլովածները:
2. Բաղաձայնով վերջացող բառերը *ճ* որոշիչ հոդ չեն կարող ստանալ:
3. *Մ* կամ *ղ* հոդ ունեցող գոյականները որոշյալ առման են:
4. Ստացական *ս, ղ* հոդերը փոխարինում են համապատասխանաբար առաջին և երկրորդ դեմքերի անձնական դերանունների սեռական հոլովածներին:
5. Ցուցական հոդը կարող է փոխարինել ցուցական *այս* կամ *այդ* դերանվանը:
6. Հոդ կարող են ստանալ միայն գոյականները և դերանունները: